

3. oktober 2026
Kl. 16.00

Konservatoriets Koncertsal
Julius Thomsens Gade 1

CARL NIELSEN

Dirigent: Thomas Dausgaard

Solist: Elise Busch-Madsen, fløjte

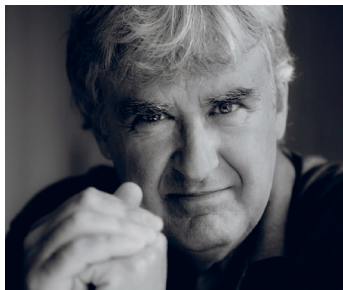

DET KONGELIGE DANSKE
MUSIKKONSERVATORIUM

Gratis adgang

dkdm.dk

THOMAS DAUSGAARD

Den danske dirigent Thomas Dausgaard er internationalt anerkendt for sit visionære musikalske arbejde og anmelderroste indspilninger. Han har studeret klaver, komposition og direktion på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium og Royal College of Music i London. Dausgaard har dirigeret mange af verdens førende orkestre, herunder Gewandhausorchester Leipzig, Wiener Symphoniker, Det Bayerske Radiosymfoniorkester, Rundfunk-Sinfonieorchester, London Symphony Orchestra, Cleveland Orchestra, Philadelphia Orchestra og Bergen Filharmoniske Orkester. Han har desuden

optrådt på store festivaler som BBC Proms, Salzburg, Edinburgh International Festival og Tanglewood. Han har været chefdirigent for bl.a. DR Symfoniorkestret og BBC Scottish Symphony Orchestra samt musikchef for Seattle Symphony. Han er nu 1. gæstedirigent for RTVE Symfoniorkester og Kor samt æresgæstedirigent for Copenhagen Phil. Med mere end 100 indspilninger har Dausgaard modtaget stor international anerkendelse og flere Grammy-nomineringer. Hans projekter kombinerer det klassiske repertoire med genopdagede værker, samtidsmusik og innovative Roots-programmer, der forbinder klassisk musik med folkemusik. Han er desuden aktiv som komponist, arrangør, underviser og mentor for unge musikere. I 2025 udgav han sin første digtsamling ”Flaskepost”.

ELISE BUSCH-MADSEN

Elise Busch-Madsen (f. 2002) er kandidatstuderende ved Det Kongelige Danske Musikkonservatorium. Hun har studeret hos Dora Seres og var på første år af kandidatuddannelsen på Erasmus-udveksling til The Royal Conservatoire of Antwerp hos Aldo Baerten. Inden da tog hun sin bacheloruddannelse på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium hos Ulla Miilmann. I 2024 modtog hun Léonie Sonning Talentprisen og vandt i 2023 førsteprisen ved Nordic Wind Competition med Cumulus Quintet, som efterfølgende optrådte ved Bergen International Festival. Hun har desuden optrådt som solist med Københavns Ungdomssymfoniorkester og været medlem af ungdomsorkestre i både Danmark og Antwerpen.

PROGRAMNOTER

DEN FEMTE SYMFONI

Carl Nielsen begyndte kompositionen af sin Femte Symfoni i efteråret 1920 og afsluttede første sats i slutningen af marts året efter. Herefter fulgte en længere pause, hvor han ikke kunne komme videre. Det var karakteristisk for hans måde at arbejde på: Idéerne skulle modnes, før der kom hul på bylden.

Symfonien er tilegnet "Mine Venner Vera og Carl J. Michaelsen". Carl Johan Michaelson havde som ung været Carl Nielsens elev, og i 1920'erne var han og hans hustru blandt komponistens tætteste venner. Michaelsen var en velhavende direktør for Dansk Sojakagefabrik og lånte i foråret 1921 sin sommerbolig i Humlebæk til Nielsen, som her skrev en stor del af første sats.

Michaelsen var i det hele taget en stor støtte for Carl Nielsen. I 1926 tog han initiativ til at arrangere en Nielsen-koncert i Paris for at promovere ham i Frankrig. Programmet havde meget tilfælles med aftenens koncert. Den blev indledt med forspillet til 2. akt af Saul og David, derefter Nielsens violinkoncert, hans Femte Symfoni, uropførelsen af fløjtekoncerten og til sidst fem stykker fra skuespillet Aladdin.

Den Femte Symfoni var hovedværket ved koncerten, men der var et problem: Værket var endnu ikke udgivet. Michaelsen skød derfor penge i Borups Musikforlag, som udgav partituret i 1926.

I løbet af sommeren læste Nielsen og hans svigersøn, Emil Telmányi, korrektur på partituret. Sideløbende fik han idéen til en fløjtekoncert, selvom han egentlig var ved at skrive en koncert for klarinet. De temaer, der faldt ham ind, passede dog bedre for fløjte. Dette skrev han til Michaelsen og luftede samtidig idéen om, at den nye koncert kunne opføres ved koncerten i Paris tre måneder senere. Herefter skrev han fløjtekoncerten under et enormt tidspres.

Carl Nielsens Femte Symfoni dyrker på samme tid det organiske og det kontrastfyldte. I modsætning til hans fire første symfonier, der alle starter markant og går lige til sagen, begynder den femte med en lille terts ganske svagt i bratscherne. Den øverste tone spilles først, hvilket holder lytteren i uvished om tonearten. Nielsen understreger dette ved at have slettet det faste fortegn, han først havde skrevet i kladden. Samtidig er tempoet fastlagt, så det kan være svært at høre, om det er en melodisk bevægelse eller en tremoloklang. Ved at holde betydningen svævende holder han alle muligheder åbne.

Tertsen bliver det element, der gennemsyrrer hele første sats, som bygger op mod et stort klimaks i én lang bevægelse hen mod satsens midte. Her introduceres en storslået

melodi i tredelt takt, som fungerer som satsens sidetema. Men motiverne fra satsens første del kommer tilbage sammen med en lille tromme, der spiller i sin egen taktart på tværs af resten af orkestret, ”som ville han for enhver pris forstyrre musikken”. Satsen klinger ud med klarinet og lille tromme, der klangligt forlader scenen ad bagdøren.

Hvor første sats dyrker den lille terts, er anden sats bygget op omkring intervallet en kvart. Det giver en stejl og monumental virkning, som er en tydelig kontrast til første sats. Når Nielsen skulle forklare symfoniens handling, antydede han, at den demonstrerer ”det eneste, som Musikken til syvende og sidst kan udtrykke: de hvilende Kræfter i Modsætning til de aktive.” Samtidig var han optaget af at forklare den grundlæggende idé gennem metaforer for opstemt energi og dens udløsning i bevægelse: ”Jeg ruller en Sten op ad en Bakke, anvender de Kræfter, der er i mig, paa at bringe Stenen op paa et Højdepunkt. Der ligger Stenen saa stille. Kræfterne er bundet i den – indtil jeg giver den et Spark ...”.

FYNSK FORAAR

Carl Nielsen måtte afbryde sit arbejde med den femte symfoni, da et nyt værk pressede sig på. I 1916 havde Dansk Korforening udskrevet en konkurrence om en tekst, der skulle omhandle ”dansk Natur, Historie eller Folkeliv”, som Nielsen senere skulle komponere musik til. Den fynske læge Aage Berntsen vandt konkurrencen med sin digtcyklus Fynsk Foraar. Korstævnet blev dog aflyst og udskudt til sommeren 1922, så arbejdet med Fynsk Foraar faldt sammen med arbejdet på den femte symfoni. Det passede ikke Nielsen godt, og han overvejede helt at opgive værket. Men han havde modtaget forudbetalingen og måtte holde sit løfte. En dag fandt han tonen og stilen, som blev en ”let Blanding af Lyrik og Humor”. Der var ikke meget tid, så hans elev Nancy Dalberg, som tidligere havde hjulpet med renskrivning og kendte hans arbejdsmåde, tog sig af instrumentationen.

At Nielsen arbejdede med sin symfoni samtidig med Fynsk Foraar, kan høres i begyndelsen af værket. Også her introducerer Nielsen den lille terts svagt i strygerne, men hvor tertsen i symfonien fastholdes i sin ubestemthed, vokser Fynsk Foraar frem af de to vippende toner.

I et kort moment forlader Nielsen værkets lette blanding af lyrik og humor: I den ellers fejende finale, ”Dansevisen”, afbrydes korets tralala’er og strygernes hvirvlende løb pludselig af de tre sangsolister. Kun ledsaget af et lyst tremolo i violinerne udfolder sopranen en stærkt ornamenteret melodisk kadence, der herefter imiteres af tenoren og barytonen. Tonearten skifter til den fjernliggende as-mol, og alt synes i et øjeblik at være som i et drømmesyn. Nielsens spil mellem de hvilende og aktive kræfter i musikken træder igen kort frem. Hele seancen afrundes af korets svage hvisen over ordene: ”Natten er vor egen, Æbleblomster drysser”, hvorefter dansen igen ruller afsted.

FLØJTEKONCERTEN

Fløjtekoncerten kan sammenlignes med en musikalsk fortælling, hvor instrumenterne optræder som musikalske aktører på linje med skuespillere i et teaterstykke. Instrumenterne opfattes som individer, der oplever noget og interagerer med hinanden: ”Solofløjten ... gaar over i en lille Samtale med en Soloklarinet og en Fagot. ... saa synes det som om Instrumenterne begynder at kede sig og tager derfor fat med et noget mere markert og fugert Tema, der pludselig afbrydes af Paukerne ... Solofløjten bliver helt nervøs og skriger op ... og nu kommer der mere Liv i Tingene.”

Koncerten er speciel, fordi den findes i to udgaver med hver sin slutning. Ved uropførelsen i Paris sluttede koncerten i D-dur. I slutningen af året tog Nielsen fat på den igen og skrev en ny og lidt længere slutning, som ender i E-dur og er den, vi kender i dag. Ændringen siger meget om Carl Nielsens måde at komponere på. Samtidig med arbejdet på den nye slutning forklarer han i et foredrag, at ”Indhold [i musik] det er noget levende, noget der ligesom inde fra sig selv vil noget: ligesom Vand, vi dæmmer op for, og som paa Grund af Tyngdeloven selv finder sig en ny Vej.” Det viser, at han opfatter musik som noget, der udfolder sig efter sine egne love, sammenlignelige med naturens egne love for fysisk og organisk bevægelse. Man kunne næste tro, at komponisten bare lader tingene ske af sig selv. Men han er også bevidst om sin egen rolle, idet han sammenligner komponisten med en ingeniør, der sætter diger og sluser for vandet. Han griber styrende ind, og netop ved den takt, hvor den nye slutning begynder, har han indstillet en sluse anderledes, så musikken flyder videre fra tonen es, en halv tone højere end i den oprindelige slutning.

Michael Fjeldsøe og Jonas Faurholt Høegh

DKDM'S SYMFONIORKESTER

VIOLIN 1

Vasilisa Koroleva
Alva Wadströmer
Jonas Willaume Christoffersen
Victoria Edvall
Maria Paluszynska
Peter David Koch
Aika Terasawa
Emilia Krzeszowiec
Samina Arshad Mahmood
Daniel Iourtchik
Siyng Li
Ester Stålberg
Christian Iourtchik
Leonore Solak
Thomas Bedggood
Li-or Ginnerup

VIOLIN 2

Gustav Ranum
Khai Weing Hoi
Katarzyna Zych
Gabriel Kerridge
Alana Hjort
Lukasz Jagiello
Joanna Sochańska
Johanne Sandoval Karlsen
Iben Sofie Nygaard
Nara Lee
Shu-Yu Chen
Agnès Marias
Eyrún Huld Ingvarsdóttir
Móeiður Una Ingimarsdóttir

BRATSCH

Ketil Kannevorf
Meeri Maenpää
Anna Dabrowska
Hjalti Vang Samalsson
Jagoda Debowska
Katja Madsen
Stefan Cholakov
Dezhang Li
Julia Pamina Smit
Ivan Sanchez Bengtsson

CELLO

Arthur Daems
Mikael Bohlin
Tiril Lorås Ystgaard
Alexander Shirinyan Rohde
Jonas Gammeltoft-Hansen
Simon Elm Gad
Anoushka Avila Ingemann
Qing Zhong

KONTRABAS

Piotr Dubajko
Jakob Utter
Antoni Dubajko
Bolun Zhang
Alexander Lysell
Valentin Daumerie

FLØJTE

Simona Guler
Criseyde Holman
Taja Sokaite
Anna Lohmann Hesselhøj
Emelie Markiewicz

OBO

Henrik Arup
Yan Ching Hoi
Yong Shuen Sho
Kaiwen Ma

KLARINET

Noah Zurak Værum Olesen
Zhengxuan Han
Yi-Ting Ma
Philip Schou Christiansen

FAGOT

Signe Haslund Birch
Salome Alcaraz Saez
Hakon Christiansen Meyer
August Yuuki Sano
Fritz Fembro
Laura Montfort Vicens

HORN

Markus Mathiesen
Hua-Chih Tseng
Malthe Fink-Jensen
Abigail Wilson
Shih-Hsin Yen
Cecilie Welde
Magne Christiansen Meyer
Sara Rós Róbertsdóttir
Marie Horáková

TROMPET

Camilla Jeppesen
Alma Bisp Schøn
Amanda Emilie Woller
Rafael De Tovar Seda

BASUN

Aino Raula
Xinnuo Liu
William Ronneburg
Ole Elias Bergersen

TUBA

Rasmus Sedenmalm Porali
Mårten Holmström

PAUKE

Yuan Feng
Tongija Jiang
Elliot Fryman

SLAGTØJ

Xinru Li
Yuan Feng
Tongija Jiang

TONEMESTRE

Ana Babic
Jason Shooster
Daniel Wander

DKDM'S KAMMERKOR

SOLISTER

Thea Bresson, sopran
Magnus Løvlie, tenor
Johan Kullander, baryton

SOPRAN 1

Karen Hafskjold
Liv Lechuga
Anna Gerda Sylvest
Mathea Kvalvåg-Andersen
Ingrid Rydh
Indigo Laurén
Kamille Meineche Fusager

SOPRAN 2

Anna Golovanova Hjortkjær
Therese Schoder-Larsen
Jiayi Wu
Anna Christine Bauer
Yuchen Xu
Marie Nevers
Josefine Verdoner Jakobsen

ALT

Anna Zedníková
Tianwei Wang
Martin Münster
Louise Sternberg Holk
Ida Pump
Klara Dalsgaard
Silje Mariegaard
Lídia Paloma Vila

TENOR

Hongting Pan
Thor Huttunen
Florian Kahlmeyer
Robert Falcon
Joseph Lang Abiani
Håvard Magnussen
Zhihan Pan

BAS

Magnus Bille Fought Kristensen
Tuomas Pääkkönen
Nikolaj Høybye
Yinghan Zhao
Mikkel Zielinski Ajslev
Marcel Slakonja
Darnell Boddie
Otto Wahlbeck
Victor Laursen
Thure Bendix Bang
Albert Strandgaard

CARL NIELSEN (1865-1931)

Tale ved rektor Helene Gjerris

Forspil til 2. akt af Saul og David

Koncert for fløjte og orkester

Allegro moderato
Allegretto un poco

Solist: Elise Busch-Madsen, fløjte

Fynsk Foraar - lyrisk humoreske for soli, kor og orkester opus 42

Solister: Thea Bresson, sopran, Magnus Løvlie, tenor, og
Johan Kullander, baryton

PAUSE (30 MINUTTER)

Symfoni nr. 5 opus 50

tilegnet Vera og Carl Johan Michaelsen

Tempo giusto. Adagio
Allegro. Presto. Andante un poco tranquillo. Allegro

Dirigent: Thomas Dausgaard
DKDM's Symfoniorkester
DKDM's Kammerkor (indstudering: Peter Hanke assisteret af
Lidia Paloma Vila og Gustav Lundgaard Seistrup)
DKDM's Børne- og Ungdomskor
(indstudering: Bente Colding-Jørgensen)

Koncerten er støttet af Vera og Carl Johan Michaelsens Legat
